

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

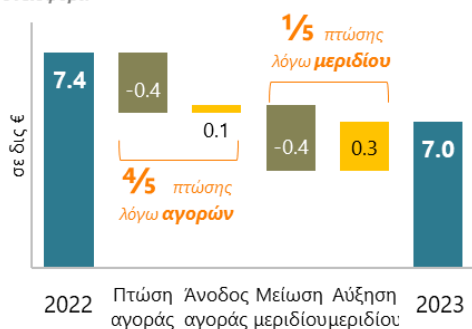
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Θετικό αναμένεται το 2024 για τις ελληνικές εξαγωγές, καθώς έχουν τα χέγγυα να ακολουθήσουν την άνοδο των διεθνών αγορών

Υπό την πίεση της διεθνούς συγκυρίας οι ελληνικές εξαγωγές σημειώνουν συνεχή επιδείνωση σε μεγάλο εύρος κλάδων και αγορών. Βάσει των εκτιμήσεων της [Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της ΕΤΕ](#) στο νέο τεύχος της σειράς μελετών συγκυρίας "Τάσεις του επιχειρείν", η τάση αυτή αναμένεται να αναστραφεί το 2024 με την ανάκαμψη του διεθνούς εμπορίου, δεδομένου ότι σε μεγάλο βαθμό τα μερίδια αγοράς των ελληνικών προϊόντων παραμένουν ανθεκτικά.

Επιδράσεις επίδοσης 3^{ου} τριμήνου^[2]

ελληνικές εξαγωγές σε σταθερές τιμές (2021), ποσοστιαία συνεισφορά

Πηγές: Eurostat – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

Πιο αναλυτικά, η δύσκολη διεθνής συγκυρία αναγκάζει τις ελληνικές εξαγωγές – εκτός πετρελαίου – να κατεβάσουν συνεχώς ταχύτητα, καταλήγοντας σε πτώση 6,1% στο 3ο τρίμηνο του 2023 (σε αποπληθωρισμένους όρους συγκριτικά με το αντίστοιχο διάστημα του 2022). Η τρέχουσα επιβράδυνση προκύπτει κατά τα 4/5 της από τη μειωμένη ζήτηση στις διεθνείς αγορές, ενώ το υπόλοιπο 1/5 αφορά καθαρές απώλειες κλαδικών μεριδίων.

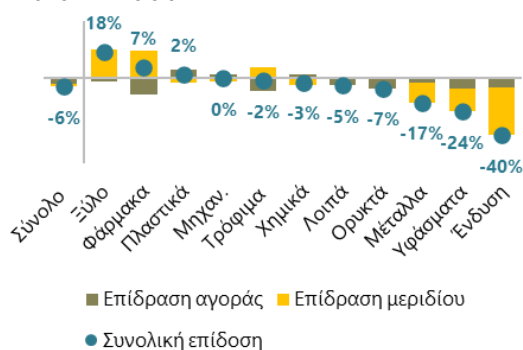
Το περιοριστικό αυτό περιβάλλον συνετέλεσε στην κάμψη των εξαγωγών σε όλες τις επιμέρους αγορές των ελληνικών προϊόντων, με μόνη εξαίρεση την Ασία που παραμένει σε θετικό έδαφος αλλά επιβραδύνει έναντι του

προηγούμενου ενιαμήνου. Αναλυτικότερα:

- Η Δυτική Ευρώπη υποχωρεί 3% (σε αποπληθωρισμένους όρους) με την πλειοψηφία των επιμέρους κλάδων να είναι πτωτικοί (6 στους 11), ωστόσο οι κλάδοι ξύλου/χαρτιού και φαρμάκου ξεχωρίζουν καταγράφοντας ισχυρές θετικές επιδόσεις (+24% και +14% αντίστοιχα, σε αποπληθωρισμένους όρους).
- Τα Βαλκάνια παρουσιάζουν πτώση 1% (σε αποπληθωρισμένους όρους) με μικρό εύρος στήριξης, καθώς μόλις 3 κλάδοι κινούνται θετικά ενώ οι δύο κύριες αγορές (Βουλγαρία και Τουρκία) παρουσιάζουν πτώση (2% & 5% αντίστοιχα σε αποπληθωρισμένους όρους).
- Η Μέση Ανατολή δέχεται ισχυρή πίεση (-32% σε αποπληθωρισμένους όρους), η οποία εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί λόγω της εντεινόμενης γεωπολιτικής αστάθειας στην περιοχή.

Επίδραση αγοράς & μεριδίου στην επίδοση

συνεισφορά στην ετήσια μεταβολή των αποπληθωρισμένων εξαγωγών 3^{ου} τριμήνου 2023

Πηγές: Eurostat – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

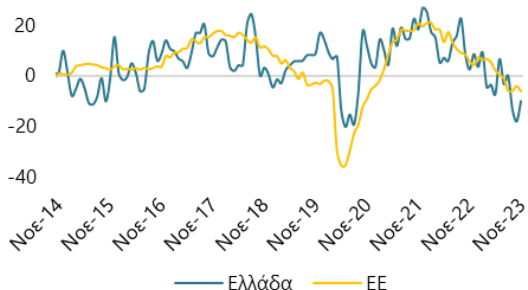
παρατηρείται επίσης πτώση στις εισαγωγές ένδυσης στην Ελλάδα από χώρες εκτός ΕΕ).

- Υπάρχουν κλάδοι που κατορθώνουν να κερδίσουν μερίδια παρά την πίεση της αγοράς, με εξέχουσες επιδόσεις αυτές του φαρμάκου και του ξύλου/χαρτιού (+7% & +18% αντίστοιχα, σε αποπληθωρισμένους όρους), επιτυγχάνοντας μια συνολικά θετική επίδοση. Αξιοσημείωτο είναι ότι τα αθροιστικά κέρδη μεριδίων στις διεθνείς αγορές (από τους δύο αυτούς κλάδους και τα τρόφιμα) προσφέρουν ένα πολύτιμο φρένο στην πτώση (της τάξης των €0,3 δις).

Όσον αφορά το 4^ο τρίμηνο της χρονιάς, τον οριακά αρνητικό Οκτώβριο (-0,4% σε ετήσια βάση και αποπληθωρισμένους όρους), εκτιμάται ότι θα ακολουθήσει ένα δίμηνο εντονότερων καθοδικών πιέσεων, καθώς θα ξεκινήσει να αποτυπώνεται η επίδραση της μειωμένης φετινής παραγωγής ελαιόλαδου και ελιών. Συγκεκριμένα, η επίδραση αυτή, σε συνδυασμό με τις καταστροφές στην αγροτική παραγωγή της Θεσσαλίας, αναμένουμε να στερήσει 3 ποσοστιαίες μονάδες ανάπτυξης από το 4^ο τρίμηνο του 2023, διαμορφώνοντας την εκτίμηση μας για το τρίμηνο αυτό στα επίπεδα του -3% έναντι του 2022 και κρατώντας έτσι το επίπεδο των εξαγωγών για το 2023 σε επίπεδα παρόμοια με τα περσινά (+0,3%, σε αποπληθωρισμένους όρους).

Εξαγωγικές παραγγελίες

εκτίμηση για επόμενο τρίμηνο, δείκτης απόκλισης από μακροπρόθεσμο, μέσο όρο*

*αναπροσαρμογή δείκτη ώστε ο άξονας (=0) να αντιστοιχεί στο μέσο όρο 20ετίας

Πηγές: European Commission – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

Αντίθετα με τη (σχεδόν συνολικά) καθοδική τάση των διεθνών αγορών, σε κλαδικό επίπεδο διαπιστώνουμε επιδόσεις δύο ταχυτήτων, καθώς:

- Υπάρχουν κλάδοι που οι Έλληνες εξαγωγείς χάνουν μερίδια έναντι των Ευρωπαίων ανταγωνιστών τους, με αποτέλεσμα να επιδεινώνεται η πτωτική πίεση ζήτησης, καταλήγοντας έτσι σε σημαντικά καθοδικές επιδόσεις. Σε αυτή την κατηγορία, ξεχωρίζουν οι μεγάλοι κλάδοι της ένδυσης και των μετάλλων (-40% και -17%, αντίστοιχα, σε αποπληθωρισμένους όρους), στους οποίους οφείλεται το μεγαλύτερο μέρος της πτώσης των συνολικών ελληνικών εξαγωγών. Σημειώνεται ότι κομμάτι της πτώσης εξαγωγών ένδυσης ενδεχομένως συνδέεται με ανακατεύθυνση εμπορικών ροών εφοδιαστικής αλυσίδας (καθώς

παρατηρείται επίσης πτώση στις εισαγωγές ένδυσης στην Ελλάδα από χώρες εκτός ΕΕ).

➤ Υπάρχουν κλάδοι που κατορθώνουν να κερδίσουν μερίδια παρά την πίεση της αγοράς, με εξέχουσες επιδόσεις αυτές του φαρμάκου και του ξύλου/χαρτιού (+7% & +18% αντίστοιχα, σε αποπληθωρισμένους όρους), επιτυγχάνοντας μια συνολικά θετική επίδοση. Αξιοσημείωτο είναι ότι τα αθροιστικά κέρδη μεριδίων στις διεθνείς αγορές (από τους δύο αυτούς κλάδους και τα τρόφιμα) προσφέρουν ένα πολύτιμο φρένο στην πτώση (της τάξης των €0,3 δις).

Όσον αφορά το 4^ο τρίμηνο της χρονιάς, τον οριακά αρνητικό Οκτώβριο (-0,4% σε ετήσια βάση και αποπληθωρισμένους όρους), εκτιμάται ότι θα ακολουθήσει ένα δίμηνο εντονότερων καθοδικών πιέσεων, καθώς θα ξεκινήσει να αποτυπώνεται η επίδραση της μειωμένης φετινής παραγωγής ελαιόλαδου και ελιών. Συγκεκριμένα, η επίδραση αυτή, σε συνδυασμό με τις καταστροφές στην αγροτική παραγωγή της Θεσσαλίας, αναμένουμε να στερήσει 3 ποσοστιαίες μονάδες ανάπτυξης από το 4^ο τρίμηνο του 2023, διαμορφώνοντας την εκτίμηση μας για το τρίμηνο αυτό στα επίπεδα του -3% έναντι του 2022 και κρατώντας έτσι το επίπεδο των εξαγωγών για το 2023 σε επίπεδα παρόμοια με τα περσινά (+0,3%, σε αποπληθωρισμένους όρους).

Κοιτάζοντας πιο μπροστά στο 2024, η εκτιμώμενη ανάκαμψη του διεθνούς εμπορίου (+3,4%, από +0,8% φέτος, σε όρους όγκου) εκτιμάται ότι θα δώσει σημαντική ώθηση στις ελληνικές εξαγωγές, ωστόσο τρεις παράγοντες αναμένεται να φρενάρουν μερικώς αυτή τη δυναμική. Ειδικότερα:

- Στους πρώτους μήνες του νέου έτους οι εξαγωγές θα παραμείνουν υπό πίεση (εν μέρει λόγω της μειωμένης παραγωγής ελαιόλαδου και ελιών, στοιχίζοντας περίπου 2 ποσοστιαίες μονάδες ανάπτυξης στο έτος) – τάση που επιβεβαιώνεται από τη χαμηλότερη (έναντι της ευρωπαϊκής) επίδοση των εξαγωγικών παραγγελιών.
- Η απώλεια μεριδίων στους μεγάλους κλάδους ένδυσης/υφασμάτων και μετάλλων θέτει υπό αμφισβήτηση τη δύναμη επανάκαμψής τους.

➤ Η αβεβαιότητα στο διεθνές περιβάλλον θα εξακολουθήσει να είναι παρούσα (κυρίως όσον αφορά τη γεωπολιτική αστάθεια, τα υψηλά επιτόκια και τον πληθωρισμό).

Υπό αυτά τα δεδομένα, οι ελληνικές εξαγωγές, επιταχύνοντας συνεχώς μέσα στη χρονιά, εκτιμάται ότι θα αυξηθούν κατά 2-3% το 2024 (σε αποπληθωρισμένους όρους) – παραμένοντας ωστόσο χαμηλότερα της μεσοπρόθεσμης τάσης για την ετήσια ανάπτυξή τους (της τάξης του 5%).

Η μελέτη μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της ΕΤΕ στην ενότητα Μελέτες και Οικονομικές Αναλύσεις (κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα): <https://www.nbg.gr/el/omilos/meletes-oikonomikes-analuseis/reports/exports-2023q4>

Αθήνα, 18 Δεκεμβρίου 2023